2021

VÝROČNÁ SPRÁVA

Bioeconomy Cluster

www.bioeconomy.sk

OBSAH

3	ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE
4	NAŠI ČLENOVIA
5	ORGÁNY BEC A ICH ZASADNUTIA V ROKU 2021
6	NAŠE AKTIVITY V ROKU 2021
20	PLÁN ČINNOSTÍ NA ROK 2023

ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE

Názov:	Bioeconomy Cluster
Skrátený názov:	BEC
Adresa:	Piaristická 2, 949 01 Nitra
Právna forma:	záujmové združenie právnických osôb
Dátum registrácie:	16.12.2015
IČO:	50102265
DIČ:	2120210477

Bioeconomy Cluster je jedným z významných aktérov v sektore biohospodárstva na Slovensku Bol založený v roku 2015 a od tej doby sa snaží o podporu spolupráce v oblasti inovácií a o tvorbu partnerstiev.

Víziou BEC je stať sa nosným pilierom ekosystému biohospodárstva na Slovensku. K tomu si BEC v rámci svojej Stratégie rozvoja klastra do roku 2025 vytýčil niekoľko cieľov. Strategickým cieľom BEC je podporovať tvorbu inovačného ekosystému pre transfer poznatkov a technológií medzi výskumom a podnikateľskou sférou v biohospodárstve vrátane prispievania k tvorbe relevantných politík.

V nadväznosti na tento strategický cieľ a po zohľadnení potrieb a výziev v oblasti biohospodárstve boli stanovené tri špecifické ciele:

Cieľ 1: Posilnenie inovačného potenciálu aktérov v biohospodárstve prostredníctvom spolupráce v oblasti transferu poznatkov a technológií, výskumu, vývoja a inovácií s vysokým regionálnym dosahom.

Cieľ 2: Zapojenie regionálneho výskumného a inovačného ekosystému do medzinárodnej spolupráce vrátane projektov a expertná účasť na tvorbe národných politík.

Cieľ 3: Zvyšovanie povedomia a informovanosti o biohospodárstve na regionálnej a národnej úrovni.

Hlavným poslaním Bioeconomy Clustra je prostredníctvom podpory inovácií a spolupráce medzi rôznymi aktérmi v oblasti biohospodárstva zabezpečiť ekonomicky a environmentálne efektívne využívanie a ochranu prírodných zdrojov.

Na základe svojich aktivít a dosiahnutých úspechov bol BEC v roku 2019 recertifikovaný Európskym sekretariátom pre klastrové analýzy a bol mu už po druhýkrát udelený bronzový certifikát excelentnosti klastra. Certifikát bol platný do novembra 2021.

BRONZE Cluster Management Excellence STRIVING FOR CLUSTER EXCELLENCE

NAŠI ČLENOVIA

V roku 2021 členská základňa BEC pozostávala z nasledovných členov podľa jednotlivých typov členstva:

ZAKLADAJÚCI:

- **PROUNION a.s., Nitra, www.prounion.sk**
- **Projektové služby, s.r.o., Bratislava, www.pseu.sk**
- **Pivovar Trogár, s.r.o., Bratislava, www.trogar.eu**

STRATEGICKÍ:

- **Slovenská poľohospodárska univerzita v Nitre, www.uniag.sk**
- **Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum, www.nppc.sk**
- **Agroinštitút Nitra, štátny podnik, www.agroinstitut.sk**

PRIDUŽENÍ:

- **KONDOR EU, s.r.o., Nové Zámky**
- **KEĽO A SYNOVIA s.r.o., Veľké Teriakovce, www.keloasynovia.sk**
- **KORO, s.r.o., Rimavská Sobota, www.koro.sk**
- **FRUCTOP s.r.o., Ostratice, www.fructop.sk**
- **Konopné družstvo, Badín, www.konopnydvor.sk**
- **Poľnohospodárske družstvo BADÍN, Badín**
- **AGRO Divízia s.r.o., Selice, www.agro-divizia.sk**
- **AGB GROUP s.r.o., Banská Bystrica, www.agbgroup.sk**
- **PEDAL Consulting, s.r.o., Martin, www.pedal-consulting.eu**
- **Poľnohospodárske družstvo so sídlom v Žemberovciach, Žemberovce, www.pdzemberovce.webnode.sk**
- **PeWaS, s.r.o., Bratislava https://www.pewas.sk**

K 31.12.2021 mal BEC 17 členov. Okrem toho má BEC niekoľko pozorovateľov a spolupracuje s mnohými ďalšími partnermi na národnej aj medzinárodnej úrovni. S viacerými zahraničnými partnermi má uzatvorené zmluvy o spolupráci, ktorých cieľom je vzájomná výmena informácií a vyhľadávanie možností spolupráce na medzinárodných projektoch.

V ďalších rokoch BEC plánuje rozširovať svoju členskú základňu, pričom v roku 2021 začal komunikáciu s viacerými potenciálnymi členmi.

ORGÁNY BEC A ICH ZASADNUTIA V ROKU 2021

Riadiacimi orgánmi BEC sú:

Správna rada – tvorená zástupcami zakladajúcich členov klastra, ktorými sú:

Zástupca PROUNION a.s. – Ing. Daniel Ács, PhD. – predseda Správnej rady

Zástupca Projektové služby, s.r.o. – Ing. Marek Pihulič

Zástupca Pivovar Trogár, s.r.o. – Ing. Martin Wolf

Valné zhromaždenie – zastúpenie má každý člen BEC, pričom právo hlasu majú zakladajúci a pridružení členovia. Strategickí členovia vo Valnom zhromaždení nehlasujú. Predsedom Valného zhromaždenia je predseda Správnej rady.

Dozorná rada – je tvorená nasledujúcimi zástupcami:

Ing. Andrej Gero – predseda Dozornej rady

Ing. Dominika Čižmarová

Ing. Štefan Ilko

Riaditeľka – Ing. Katarína Blicklingová, PhD.

ZASADNUTIE SPRÁVNEJ RADY:

V roku 2021 sa konalo jedno zasadnutie Správnej rady BEC dňa 28.9.2021. Počas zasadnutia Správnej rady BEC sa rokovalo o kľúčových záležitostiach a činnosti BEC, ktoré spadajú do kompetencie SR. Členovia diskutovali o novom nastavení modelu fungovania BEC, ktorý by zahŕňal úpravu členských poplatkov a spoluprácu s členmi na základe poskytovania služieb za odplatu.

VALNÉ ZHROMAŽDENIE:

V roku 2021 sa tiež konalo jedno online zasadnutie Valného zhromaždenia BEC dňa 30.11.2021. Počas zhromaždenia prebehlo schvaľovanie Výročnej správy a Správy o hospodárení BEC za rok 2020. Členovia VZ tiež schválili Plán činností na rok 2022 a Plán rodovej rovnosti a Akčný plán rodovej rovnosti na roky 2022 – 2027. Súčasťou VZ bol tiež workshop na témy: plánované výzvy PRV SR 2014 – 2020, tvorba Strategického plánu SPP 2021 – 2027 vrátane finančných nástrojov, výzva na zriaďovanie a prevádzku operačných skupín EPI-AGRI. Prezentovaná bola tiež spoločnosť Balluff, ktorá poskytuje inovatívne riešenia pre priemysel a poľnohospodárstvo, ako aj Digitálny inovačný hub Wroclaw.

NAŠE AKTIVITY V ROKU 2021

Podpora inovácií

V roku 2021 sa BEC výrazne venoval podpore inovácií najmä prostredníctvom nasledovných aktivít:

Príprava a vyhlásenie vlastnej grantovej výzvy „Inovácie v biohospodárstve“

Cieľom výzvy bolo podporiť inovatívne podniky pôsobiace v oblasti biohospodárstva ktoré majú potenciál zvyšovať svoju konkurencieschopnosť prostredníctvom inovácií vlastných produktov, služieb, procesov (vrátane environmentálnych a sociálnych inovácií), alebo prostredníctvom zefektívnenia svojho obchodného modelu, v procese komercializácie dosiahnutých inovatívnych riešení, digitalizácie podnikových procesov a stimulácie inovačných procesov prostredníctvom podpory spolupráce s externými partnermi.

Výzva bola otvorená v období 15.10.2021 – 15.11.2021, kedy mohli jednotlivé subjekty podávať svoje projektové návrhy. Celkovo sa prihlásilo 22 subjektov, z ktorých bolo vybraných 5, ktoré získajú 2 000 EUR na podporu inovácií.

Víťazi:

HUMAC s.r.o.
INVIZ J&K, s.r.o.
Konopné družstvo
RAKár
VermiVital s.r.o.

Výzva bola súčasťou aktivít v rámci projektu BIONET, ktorý realizuje BEC v rámci schémy MH SR. Výzva bola spropagovaná aj prostredníctvom TASR.

Príprava projektov na zriadenie a prevádzku operačných skupín EIP-AGRI

BEC ako generálny partner vypracoval 4 projekty operačných skupín, do ktorých bolo zapojených viacero členov, ako aj iných partnerov. Išlo o obsahové námety, ktoré budú v prípade schválenia ďalej rozpracované. Kľúčové je vyhlásenie výzvy zo strany MPRV SR, pričom BEC následne pripraví Žiadosti o nenávratný finančný príspevok v rámci opatrenia 16 – Spolupráca, ktoré budú predložené na Pôdohospodársku platobnú agentúru. Podpora týchto projektov umožní implementáciu inovácií vo vybraných oblastiach biohospodárstva.

Témy obsahových námetov operačných skupín:

⇒ Ochrana ovocia pred škodami spôsobenými mrazom

⇒ Adaptácia digitalizácie v živočíšnej výrobe so zameraním na zlepšenie produkcie a welfare oviec

⇒ Zlepšenie podmienok pestovania a spracovania technickej konope na produkciu kvalitnej biomasy ako náhrady fosílnych zdrojov

⇒ Udržateľné systémy dodržiavajúce osevné postupy, zabraňujúce vodnej a veternej erózii a zadržiavajúce pôdnu vodu, vrátane medziplodín a pestovania rastlinných druhov viažucich dusík

Realizácia projektov v rámci miestneho akčného plánu projektu Danube S3 Cluster

BEC prostredníctvom prostriedkov z projektu Danube S3 Cluster, kde bol partnerom, podporil spoluprácu výskumu s praxou, pričom išlo o konkrétne inovačné aktivity, ktoré majú potenciál v budúcnosti vyústiť do väčších inovačných projektov. V rámci miestneho akčného plánu bol podporený: (i) precízny manažment dobytka v PD Badín za využitia technológií sledovania príjmu krmiva a pohybu zvierat; (ii) optimalizácia znižovania tepelnej záťaže zvierat v PD so sídlom v Žemberovciach novým technickým riešením; (iii) protimrazová ochrana ovocných sadov.

Realizácia inovačných auditov firiem v agro-potravinárstve a biohospodárstve

Na základe metodiky z medzinárodných projektov, v ktorých je BEC partnerom, ktorá bola následne adaptovaná na regionálne podmienky a potreby, BEC zrealizoval v roku 2021 niekoľko inovačných auditov. Išlo o štruktúrovaný rozhovor s identifikovaným podnikateľmi v relevantných sektoroch, ktorých cieľom bolo zistiť ich inovačné potreby a na základe toho im ponúknuť rôzne formy spolupráce. Inovačné audity prispeli tiež k mapovaniu podnikateľov v biohospodárstve na Slovensku, ktorí by v budúcnosti mohli obohatiť členskú základňu klastra.

Propagácia klastra a členov

BEC sa snažil o zviditeľnenie klastra aj svojich členov najmä prostredníctvom rôznych podujatí na národnej aj medzinárodnej úrovni, kde boli propagované aktivity klastra, prípadne na spoluorganizácii ktorých sa klaster podieľal. Podujatia zároveň prispeli k načerpaniu nových poznatkov a k identifikácii možností ďalšieho rozvoja v oblasti digitalizácie, inovácií a pod.

Prezentácia BEC na Bioeconomy Innovation Week

Miesto a termín konania: online, 4.3.2021

Podujatie bolo zorganizované v rámci projektu Power4Bio (Horizont 2020), v ktorom bol BEC regionálnym stakeholderom. BEC bol odprezentovaný v rámci sekcie: Úloha hubov, platforiem a klastrov pri posilňovaní regionálneho biohospodárstva v krajinách strednej a východnej Európy. Téma prezentácie bola: Bioeconomy Cluster – inovácie, spolupráca, príležitosti.

Agrokomplex 2021: Tradície slovenského vidieka

Miesto a termín konania: Výstavisko Agrokomplex Nitra, 19. – 22.8.2021

Na výstave Tradície slovenského vidieka, ktorá nahrádzala každoročný poľnohospodársky a potravinársky veľtrh v Nitre, mal zriadený stánok člen BEC PEDAL Consulting, s.r.o. V stánku prezentoval biologické riešenia a význame tak podporil zvyšovanie povedomia o biohospodárstve v rámci širokej verejnosti. V stánku bol prítomný aj BEC, pričom prezentoval svoje projekty v oblasti biohospodárstva

Prezentácia BEC v rámci regionálneho bootcampu GTL

Miesto a termín konania: online, 27.10.2021

BEC sa zúčastnil podujatia organizovaného opäť jeho členom PEDAL Consulting, s.r.o., ktorý realizuje projekt GreenTecLab zameraný na rozvoj nových podnikateľských nápadov urýchľujúcich prechod na udržateľnejšie hospodárstvo. BEC v rámci podujatia prezentoval tému zameranú na zelené výzvy nitrianskeho regiónu. Účastníkmi boli študenti SPU v Nitre.

Príležitosti v oblasti digitalizácie a úloha Digitálnych inovačných hubov

Miesto a termín konania: online, 23.2.2021

BEC spoluorganizoval tréning v oblasti digitalizácie v rámci projektu Danube S3 Cluster ako súčasť miestneho akčného plánu. Zúčastnilo sa ho viacero slovenských organizácií, vrátane zástupcov univerzít a klastrov, ako aj niekoľko zahraničných účastníkov, najmä z Maďarska, Rumunska, Slovinska a Česka. Cieľom bolo poskytnúť informácie o fungovaní digitálnych hubov a o ich úlohe v digitálnej transformácii firiem.

Ako byť úspešný v programe Horizont Európa

Miesto a termín konania: online, 10.11.2021

BEC v spolupráci s Centrom vedecko-technických informácií SR spoluorganizoval workshop, ktorého cieľom bolo prezentovať pracovný program klastra 6 v rámci programu Horizont Európa: Potraviny, biohospodárstvo, prírodné zdroje, poľnohospodárstvo a životné prostredie. V rámci podujatia sa tiež prezentovali príklady dobrej praxe úspešných žiadateľov v rámci programu Horizont 2020, pričom svoje skúsenosti zdieľal aj BEC a zástupcovia jeho členov: SPU v Nitre, NPPC a PEDAL Consulting, s.r.o. Workshopu sa zúčastnilo viac ako 100 účastníkov.

Propagácia klastra okrem toho prebieha prostredníctvom webstránky www.bioeconomy.sk, ktorá má nový, atraktívnejší dizajn. Ďalším nástrojom propagácie sú sociálne siete. V roku 2021 si BEC zriadil LinkedIn, Twitter, Facebook a Instagram, kde sú zverejňované a zdieľané rôzne príspevky najmä z projektov a z iných aktivít klastra.

Účasť na ďalších odborných a informačných podujatiach

Podpora prístupu stakeholderov z krajín strednej a východnej Európy k cezhraničným a nadnárodným sieťam

Miesto a termín konania: online, 26.1.2021

- Podujatie bolo zorganizované v rámci projektu Power4Bio, ktorý realizovala SPU v Nitre a v ktorom bol BEC v úlohe regionálneho stakeholdera.
- Cieľom podujatia bolo diskutovať o možnostiach medzinárodných partnerstiev pre Nitriansky kraj s orientáciou na biohospodársky zamerané siete.

Spolupráca medzi klastrami a Digitálnymi inovačnými hubmi

Miesto a termín konania: online, 25.2.2021

- Klastre a Digitálne inovačné huby poskytujú služby na podporu konkurencieschopnosti a inovačnej kapacity svojich členov.
- V rámci podujatia boli prezentované dva konkrétne príklady (Transilvania IT Cluster, Silicon Saxony), ako tieto subjekty môžu spolupracovať.

Biohospodárstvo a cirkulárna ekonomika

Miesto a termín konania: online, 16.3.2021

- Podujatie zorganizovala Regionálna kontaktná organizácia južné Čechy.
- Cieľom bolo dozvedieť sa o súčasnej situácii a trendoch v oblasti biohospdodárstva a cirkulárnej ekonomiky v Strednej Európe. Prezentované boli aj príklady zo Slovenska z oblasti lesníctva.

EIT Food a kancelárie transferu technológií

Miesto a termín konania: online, 16.3.2021

- V rámci podujatia boli odprezentované programy, ktoré poskytuje EIT Food pre podnikateľov a start-upy v oblasti agropotravinárstva.

Informačné podujatia projektu DanubeChance2.0

Miesto a termín konania: online, 18.3. – 19.3.2021

- Partnerom projektu bola Únia klastrov Slovenska, ktorej je BEC členom.
- Tretí politický dialóg: Politiky a nástroje pre podnikateľov druhej šance v dunajskom regióne.
- Nadnárodný workshop: Budovanie siete mentorov pre podnikanie druhej šance.

Digitálne inovačné huby a možnosti spolupráce

Miesto a termín konania: online, 20.4.2021

- Organizátorom bol partner BEC vo viacerých projektoch a aktivitách: maďarská Pannon Business Network, ktorá vedie jeden z úspešných digitálnych hubov.
- Prezentované boli príklady dobrej praxe a skúsenosti z oblasti riadenia digitálnych inovačných hubov, ako aj príležitosti pre DIH-y v európskom kontexte.

Podpora biohospodárstva – ako môže pomôcť BioMonitor

Miesto a termín konania: online, 15.6.2021

- Podujatie bolo zorganizované v rámci projektu BioMonitor (Horizont 2020), ktorý realizuje SPU v Nitre.
- Diskutovalo sa o indikátoroch v biohospodárstve, o nástrojoch pre

monitorovanie a analýzu vývoja biohospodárstva, o biohospodárstve na Slovensku a v EÚ. Ďalšou dôležitou témou bolo: Aké informácie o biohospodárstve sú potrebné na podporu tvorby politík, pričom zaujímavá bola v rámci tejto témy interakcia so zástupcami MPRV SR.

Spoločné podujatie tematických platforiem inteligentnej špecializácie

Miesto a termín konania: online, 1. – 2.7. a 5.7.2021

- Európska komisia vytvorila v roku 2015 tri tematické platformy v oblasti agropotravinárstva, energie a priemyselnej modernizácie. Tieto platformy povzbudzujú regióny a inovačných aktérov v EÚ k budovaniu partnerstiev inteligentnej špecializácie (S3). Platformy zároveň poskytujú formalizovanú štruktúru na hľadanie synergií medzi vytvorenými partnerstvami. Ambíciou je mobilizovať regionálny inovačný a investičný potenciál v súlade so strategickými prioritami EÚ.
- V rámci podujatia boli zástupcami EK prezentované možnosti podpory týchto platforiem a nadchádzajúce príležitosti v období 2021 – 2027.

Globálna konferencia TCI

Miesto a termín konania: online, 16. – 17.9.2021

- Podujatie bolo venované klastrom, ich transformácii v ére globalizácie a v tomto kontexte aj prechodu na cirkulárnu a zelenú ekonomiku a úlohu klastrov v tejto transformácii.

Tematická konferencia EUSDR – Inovácie & digitalizácia

Miesto a termín konania: online, 22.9.2021

- V rámci podujatia sa diskutovalo o regionálnych aspektoch digitalizácie malých a stredných podnikateľov.
- Prezentované boli tiež príležitosti na podporu digitalizácie v rámci existujúcich programov, najmä Interreg Dunajský nadnárodný program.

GTL Pitching

Miesto a termín konania: online, 16.12.2021

- Podujatie bolo zorganizované v rámci projektu GreenTecLab, ktorý realizuje člen BEC PEDAL Consulting, s.r.o.
- Išlo o súťaž start-upov zameraných na zelené technológie a nápady v oblasti udržateľnosti. Víťazi získali hodiny mentoringu od skúsených odborníkov. BEC sa podujatia zúčastnil ako člen poroty, ktorá vyberala víťazné nápady.

Tréningy, školenia, študijné návštevy

BEC sa neustále venuje zvyšovaniu odborných kapacít a vedomostí svojich zamestnancov. V tejto súvislosti sa zamestnanci BEC zúčastňujú rôznych tréningov, školení, mentoringov, ale aj študijných návštev partnerov pôsobiacich v biohospodárstve a v iných prierezových oblastiach. Budovanie kapacít klastra prebiehalo v roku 2021 v nasledovných oblastiach:

DIGITALIZÁCIA

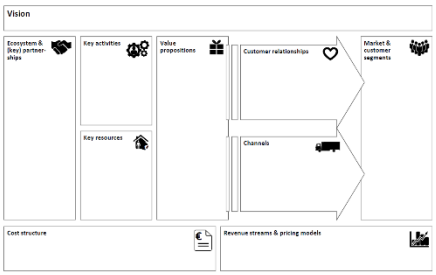

Vo februári 2021 sa BEC zúčastnil tréningu k zakladaniu Digitálnych inovačných hubov. Zorganizovala ho Univerzita v Maribore priamo pre zamestnancov BEC, avšak účastníkmi boli aj zástupcovia iných zahraničných DIH-ov. Témami boli stav digitalizácie v Európe, Európska stratégia digitalizácie, Digitálne inovačné huby a Európske digitálne inovačné huby, ako aj nevyhnutné kroky k založeniu DIH. Počas školenia sa BEC dostal k zaujímavým metodikám pre prípravu business modelu a finančného plánu DIH.

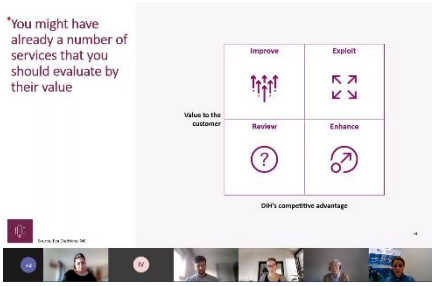

V decembri 2021 zamestnanci BEC absolvovali intenzívny 3-dňový tréning zameraný na zakladanie a manažment DIH a na tvorbu obchodnej stratégie. Školiteľkou bola nemecká expertka Eva Diedrichs, ktorá je zakladajúcim výkonným riaditeľom IMP^{3}rove – Európskej akadémie inovačného manažmentu. Pri tréningu bola využívaná metóda „business model canvas“, prostredníctvom ktorej bola definovaná misia, vízie, ciele, ale aj budúce aktivity DIH, portfólio potenciálnych služieb, prístup k zákazníkom a pod. Získané znalosti plánuje BEC využiť pri zakladaní digitálneho inovačného hubu v agropotravinárstve.

Súčasťou zvyšovania poznatkov v oblasti digitalizácie bola aj študijná návšteva maďarskej Pannon Business Network, ktorá sa uskutočnila v júni 2021. Zástupcovia BEC navštívili priestory amLAB, ktorý je úspešným maďarským DIH-om. Prediskutované boli tiež možnosti ďalšej spolupráce s týmto partnerom, nakoľko BEC s ním už v súčasnosti realizuje viacero medzinárodných projektov, na ktoré by partneri radi nadviazali.

BUSINESS MODELING

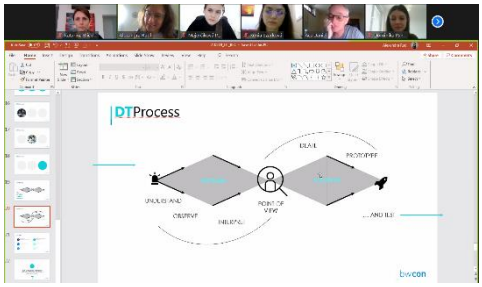

Metóda design thinking je široko využívaná expertami na celom svete pri inováciách obchodných modelov. Prostredníctvom nemeckej školiteľky Alexandry Rudl mal BEC možnosť vyškoliť sa na využívanie tejto metódy najmä na prácu s inovatívnymi malými a strednými podnikmi, start-upmi a s členmi klastra. Školenie bolo vysoko interaktívne, s množstvom praktických úloh a príkladov.

Na inovácie obchodných modelov bolo zamerané aj ďalšie školenie, ktorého sa zamestnanci BEC zúčastnili v novembri 2021. Mentorkou bola znova Alexandra Rudl a tentokrát sa zamerala na využitie metód inovácií business modelov v činnosti BEC. Obe školenia v oblasti business modelov boli zorganizované v rámci projektu CHAIN REACTIONS, v ktorom je BEC partnerom.

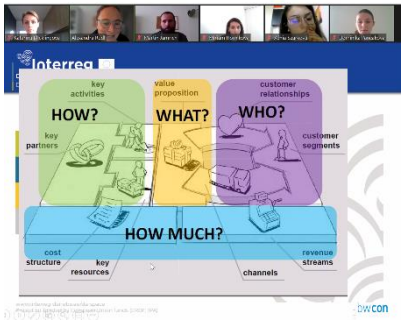

OSTATÉ TRÉNINGY A ŠKOLENIA

BEC je asociovaným klastrom projektu MPowerBIO (Horizont 2020), v rámci ktorého prebiehal v roku 2021 program školení pre klastre s cieľom zvýšiť ich odborné kapacity a poskytnúť informácie na rôzne témy spojené s riadením klastra, prístupom k členom a pod. Zástupcovia BEC sa v priebehu roka zúčastnili viacerých takýchto školení:

- Demistifikácia prostredia financovania klastrov
- Mapovanie inovácií pomocou TRL (úroveň pripravenosti technológií)
- Analýza rovnováhy v podnikaní
- Trhové trendy v biologických hodnotových reťazcoch
- Pochopenie potrieb členov klastra

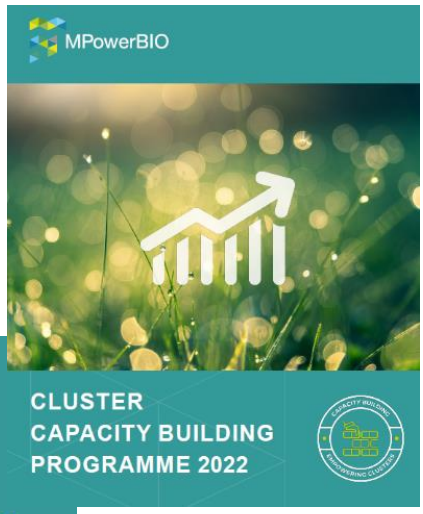

Pracovné skupiny, platformy a siete

BEC je členom viacerých pracovných skupín, na činnosti ktorých sa aj v roku 2021 aktívne podieľal. Stabilne a dlhodobo je BEC členom nasledovných pracovných skupín a platforiem:

Národná platforma AgroBioFood Nitra

Platforma založená na základe Memoranda o spolupráci z roku 2016 medzi BEC, SPU v Nitre a NPPC. Platforma zabezpečuje prepojenie výskumu, vzdelania a podnikateľskej praxe v oblasti agropotravinárstva a biologických odvetví.

Dňa 4.6.2021 sa uskutočnilo stretnutie platformy v Nitre s cieľom prediskutovania rôznych možností spolupráce, ktoré vo svojej každodennej činnosti identifikujú jednotliví partneri platformy. Stretnutia sa zúčastnili nielen oficiálni členovia platformy, ale ja zástupcovia Nitrianskeho samosprávneho kraja, Slovak Business Agency a Centra vedecko-technických informácií SR, ktorí sú na stretnutia pravidelne prizývaní.

Stály výbor pre poľnohospodársky výskum: Strategická pracovná skupina pre biohospodárstvo (SCAR BSW)

Pracovná skupina je zložená z európskych odborníkov v oblasti biohospodárstva a diskutuje o možnostiach udržateľnej produkcie a využitia obnoviteľných zdrojov.

Pravidelné stretnutie tejto pracovnej skupiny sa v roku 2021 konalo dňa 26.4.2021. Hlavnou témou diskusie bol mandát pracovnej skupiny na ďalšie obdobie a prezentované boli tiež informácie o Európskom politickom fóre pre biohospodárstvo, plány EK v oblasti politiky biohospodárstva a diskutovalo sa o štúdii zameranej na integráciu biohospodárstva do národných Strategických plánov SPP 2021 – 2027.

Okrem toho sa dňa 29.6.2021 konalo spoločné podujatie BBI SRG (Skupina zástupcov štátov) a SCAR BSW na tému zapojenia prvovýrobcov do hodnotových reťazcov v biohospodárstve. Prezentovaných bolo viacero príkladov dobrej praxe z členských krajín EÚ.

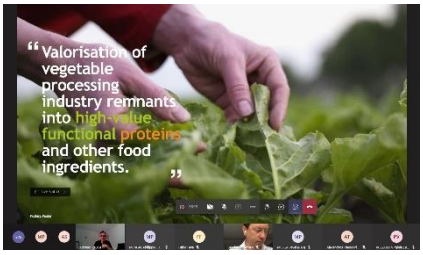

Sieť dunajských transferových centier

Sieť DTC je nadnárodnou štruktúrou v dunajskom regióne, ktorá sa zameriava na podporu inovácií a prenosu poznatkov medzi akademickou sférou a praxou. Tvorí ju 13 členov z 9 krajín dunajského regiónu. BEC pôsobí ako tzv. DTC Office – kancelária podporujúca SPU v Nitre pri aktivitách transferu poznatkov relevantným užívateľom.

V roku 2021 sa konali dva tzv. DTC Network Coffee Kitchen workshopy. Prvý bol zameraný na digitalizáciu MSP a Digitálne inovačné huby. Prezentovaný bol Transylvánsky DIH a diskutovalo sa aj o možnostiach zapojenia sa do výziev v rámci programu Horizont Európa. Druhý workshop bol spoluorganizovaný BEC a bol zameraný na medzinárodnú spoluprácu v biohospodárstve a poľnohospodárstve. Témami bola aj reakcia podnikateľov na pandémiu, predstavená bola Dunajská aliancia a diskutovalo sa aj o AKIS (poľnohospodárske znalostné a inovačné systémy).

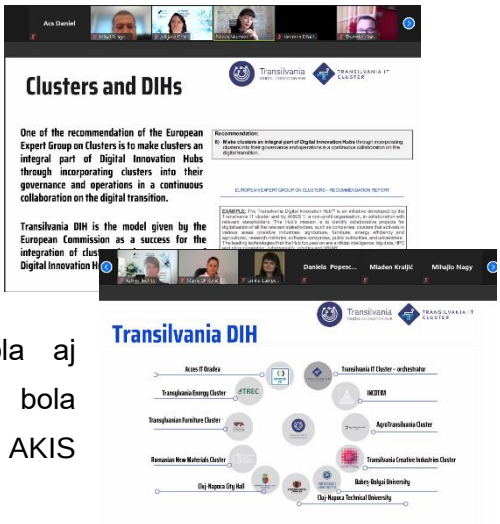

Profesijná rada FBP SPU v Nitre

BEC má zastúpenie v Profesijnej rade Fakulty biotechnológie a potravinárstva, ktorá je združením zástupcov výrobných, obchodných podnikov a zástupcov Akademickej obce FBP SPU v Nitre.

V roku 2021 sa konalo online zasadnutie Profesijnej rady FBP dňa 7.5.2021, pričom sa diskutovalo o rôznych témach súvisiacich s prepojením vzdelávania a praxe.

Únia klastrov Slovenska

ÚKS zastrešuje klastre na Slovensku a BEC je jej členom od svojho vzniku. ÚKS podporuje tvorbu a rozvoj klastrovej politiky na Slovensku.

Online stretnutie klastrov sa konalo dňa 28.1.2021. Boli na ňom predstavené novinky jednotlivých klastrov a diskutovalo sa o stave výzvy v rámci OP Integrovaná infraštruktúra, ktorá podporila sieťovania, inovácie a chod klastrov. Okrem toho sa BEC pravidelne zúčastňuje zasadnutí Valného zhromaždenia ÚKS, pričom zástupca BEC je tiež členom prezídia ÚKS.

Skupina stakeholderov projektu ClusterFY - SIEA

V rámci národného projektu Zvýšenie inovačnej výkonnosti SR a v rámci projektu ClusterFY SIEA podporuje klastre a

V rámci skupiny stakeholderov sa organizujú tzv. klastrové doobedia na SIEA, kde sa diskutuje o budúcnosti klastrov, o ich podpore, hodnotení excelentnosti a pod.

Okrem toho sa BEC neustále zapája do nových pracovných skupín a platforiem, nakoľko sú cenným zdrojom informácií a vytvárajú priestor na interakciu s rôznymi skupinami stakeholderov. V roku 2021 sa v tejto súvislosti BEC podieľal na nasledovných aktivitách:

- **Účasť na tvorbe cestovnej mapy pre cirkulárnu ekonomiku** – cestovnú mapu pripravovalo MŽP SR v spolupráci s OECD, pričom BEC sa zúčastňoval podujatí a reprezentoval hlas biohospodárstva prostredníctvom pripomienok dokumentov a pod.

- **Účasť vo vedeckom výbore projektu BioVoices** – výbor bol vytvorený v súvislosti s prípravou knihy o biohospodárstve pre deti. Cieľom je zvyšovanie povedomia o biohospodárstve medzi najmladšou generáciou. Pútavá knižka bola vytvorená v slovenčine a ďalších 10 európskych jazykov. Dostupná je aj online: https://www.transition2bio.eu/games/

- **Zapojenie BEC ako asociovaného klastra projektu MPowerBIO** – ide o projekt financovaný z programu Horizont 2020 a BBI-JU, v rámci ktorého sa implementuje program budovania kapacít klastrov a malých a stredných podnikov v oblasti biohospodárstva. Zo zapojenia do tohto projektu vyplývajú pre BEC rôzne výhody v podobe možnosti účasti na tréningoch a školeniach, pričom zapojiť sa môžu klastre, ale aj ich členovia (najmä MSP). Prehľad školení, ktorých sa zástupcovia BEC zúčastnili v roku 2021, je uvedený vyššie.

Medzinárodná spolupráca

Významnou aktivitou BEC z pohľadu medzinárodnej spolupráce je účasť v národných a medzinárodných projektoch. V roku 2021 prebiehala realizácia nasledovných projektov:

CO-FRESH

Cieľom inovačného projektu financovaného z programu Horizont 2020 je podpora udržateľnejších a efektívnejších hodnotových reťazcov v agropotravinárstve. Projekt s trvaním 42 mesiacov prepojí kľúčových aktérov z pilotných agropotravinárskych hodnotových reťazcov; združenia (farmárov, potravinárov, družstvá, spotrebiteľov); expertov z oblasti technologických a netechnologických riešení; ako aj expertov na environmentálne a spoločenské vedy, ekonomickú udržateľnosť a spotrebiteľské správanie.

V roku 2021 sa v rámci projektu zmapovalo viac ako 100 inovatívnych hodnotových reťazcov v agropotravinárstve v Európe a vytvorilo sa portfólio inovatívnych business modelov, ktoré budú následne otestované prostredníctvom pilotných aktivít.

F2F Health Matters

Projekt sa začal realizovať v septembri 2021 a je financovaný zo schémy COSME go International. Spája 5 špičkových európskych klastrov v oblasti potravinárstva a biohospodárstva a je zameraný na podporu internacionalizácie inovatívnych MSP na trhy tretích krajín, ktorým sú Kanada, Japonsko, Vietnam, Južná Kórea a Spojené Arabské Emiráty.

Súčasťou projektu sú kolektívne misie do Kanady, Japonska a SAE, kde sa podnikatelia budú mať možnosť stretnúť s obchodnými partnermi a začať úspešnú spoluprácu pri exporte ich produktov.

GoDanuBio

Cieľom projektu je participatívny prístup k tvorbe stratégií na zvýšenie atraktivity vidieckych oblastí, aby sa mladej generácii naskytli nové príležitosti na vidieku. V projekte sa využíva koncept cirkulárneho biohospodárstva ako jeden z nástrojov na podporu regionálneho rozvoja.

V rámci projektu sa mapujú možnosti spolupráce pri uplatnení konceptu cirkulárneho biohospodárstva v praxi v dunajskom regióne, pričom v rámci participatívneho prístupu sa spolupracuje s miestnymi aktérmi z regionálnej politiky, priemyslu, akademickej obce a pod.

Danube S3 Cluster

Projekt bol zameraný na posilnenie podnikateľského ekosystému založeného na inováciách v dunajskom regióne prostredníctvom rozvoja klastrových politík v kontexte stratégií inteligentnej špecializácie, posilnenia vedomostí a zručností v oblasti riadenia inovácií a podpory nadnárodnej spolupráce klastrov v agropotravinárskom sektore. Projekt trval 3 roky a bol ukončený 31.12.2021.

Medzi hlavné výsledky projektu patrí:

- Zrealizovanie 201 inovačných auditov a tým zmapovanie inovačného ekosystému v agropotravinárstve v dunajskom regióne
- Vypracovanie nadnárodnej klastrovej stratégie
- Implementácia 5 miestnych akčných plánov s aktívnym zapojením MSP
- Návrh politických odporúčaní pre budúce fungovanie klastrov ako aj pre reakciu klastrov a MSP na narušenia hodnotových reťazcov spôsobených pandémiou

CHAIN REACTIONS

Cieľom projektu je posilnenie inovačnej kapacity MSP, posilnenie schopnosti absorbovať nové poznatky a pretaviť ich do konkurenčnej výhody, ktorá následne pozitívnym spôsobom ovplyvní aj ich ekonomické výsledky. Rovnako im to umožní začleniť sa do nadnárodných hodnotových reťazcov.

Projekt sa zameriava na 5 sektorov, ktoré boli identifikované ako kľúčové z pohľadu stratégií inteligentnej špecializácie v krajinách jednotlivých partnerov, konkrétne: moderná výroba, IKT a elektronika, energia a životné prostredie, biohospodárstvo, zdravie.

BIONET

V roku 2021 začal BEC realizovať aj projekt BIONET – Podporou sieťovania a inovácií v biohospodárstve k budovaniu silného klastra. Projekt je financovaný z OP Integrovaná infraštruktúra v rámci výzvy zameranej na podporu sieťovania podnikov. Cieľom projektu je rozvoj aktivít a posilnenie pozície klastra.

Kľúčové aktivity v rámci projektu zahŕňajú: podporu inovácií, posilnenie členskej základne klastra, účasť na odborných a informačných podujatiach, ako aj ich organizáciu, budovanie medzinárodných partnerstiev, účasť v pracovných skupinách, spracovanie stratégie internacionalizácie, ako aj podporu marketingových aktivít klastra.

Okrem toho BEC v roku 2021 podpísal zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku v rámci PRV SR 2014 – 2020 na projekt: **Poradenské služby zamerané na pomoc poľnohospodárom a obhospodarovateľom lesa**. Poradenské služby plánuje BEC prostredníctvom expertov poskytovať v priebehu roka 2022.

BEC neustále vyhľadáva možnosti spolupráce a zapája sa do nových medzinárodných projektov. V roku 2021 sa ako projektový partner zapojil do 6 pripravovaných projektových návrhov v rámci **programu Horizont Európa** v rámci tém riadenie, klíma a cirkulárne biohospodárstvo. Tri z podaných projektových návrhov boli úspešné a s ich realizáciou sa začne v roku 2022. Ďalšie možnosti spolupráce predstavujú medzinárodné tendre, do ktorých sa BEC taktiež zapájal ako potenciálny subdodávateľ.

Jednou z požiadaviek na účasť v programe Horizont Európa je vypracovanie plánu rodovej rovnosti. V súčasnosti táto požiadavka platí najmä pre univerzity a výskumné organizácie. BEC sa však taktiež rozhodol vypracovať si svoj **Plán rodovej rovnosti** a **Akčný plán rodovej rovnosti na roky 2022 – 2027**, v ktorom deklaruje svoj záväzok zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie a vyvážené rodové zastúpenie na rôznych pozíciách v klastri a rešpektovanie rozmanitosti zamestnancov a jednotlivcov.

V súvislosti s účasťou v medzinárodných projektoch BEC požiadal MŠVVaŠ SR o vydanie ***Osvedčenia o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj***. Toto osvedčenie bolo na základe splnenia podmienok BEC udelené dňa 15.10.2021, pričom klaster oprávňuje zapájať sa do výskumných a inovačných projektov a refundovať si náklady spojené s prípravou týchto projektov. Osvedčenie je platné 6 rokov.

Zmluvy o spolupráci

Ďalšiu formu medzinárodnej spolupráce predstavujú zmluvy o spolupráci, ktoré BEC uzatvára s rôznymi medzinárodnými partnermi. Ich cieľom je spolupracovať pri identifikácii príležitostí v oblasti agro-potravinárstva a biohospodárstva, vzájomne sa prizývať/zapájať do projektov, informovať sa o podujatiach, prípadne vymieňať si informácie. V roku 2021 boli uzatvorené zmluvy s nasledovnými partnermi:

- **IND-AGRO-POL** – rumunský klaster v oblasti technického vybavenia pre poľnohospodárstvo a potravinársky priemysel. Zmluva zo dňa 26.2.2021.
- **DIH Univerzity v Maribore** – digitálny inovačný hub mariborskej univerzity. Zmluva zo dňa 7.5.2021.
- **DIH AGRIFOOD** – slovinský digitálny inovačný hub v oblasti agropotravinárstva. Zmluva zo dňa 7.5.2021.

PLÁN ČINNOSTÍ NA ROK 2023

V roku 2023 plánujeme realizovať najmä nasledovné aktivity:

- **Pokračujúca podpora inovácií v biohospodárstve** – BEC bude aj naďalej vytvárať a vyhľadávať príležitosti na podporu inovácií pre svojich členov. V prípade získania zdrojov bude BEC pokračovať v podpore inovácií aj prostredníctvom ďalších vlastných grantových výziev.

- **Posilňovanie členskej základne BEC o inovatívne firmy** – pôjde najmä o MSP v rôznych odvetviach biohospodárstva a o podporu sieťovania. Prostredníctvom svojich aktivít bude BEC vyhľadávať inovátorov a následne bude hľadať možnosti spolupráce, prípadne sa bude v rámci svojej kompetencie snažiť poskytovať im služby, o ktoré budú mať záujem.

- **Priebežná realizácia úloh vyplývajúcich z účasti BEC v projektoch a zapájanie sa do nových projektov** - zahŕňa tvorbu výstupov, organizáciu podujatí, zapájanie členov do vybraných projektových aktivít a pod., ako aj vyhľadávanie ďalších možností spolupráce so zahraničnými partnermi a prípravu projektových zámerov najmä v rámci programu Horizont Európa.

- **Budovanie siete demonštračných fariem na Slovensku** – účasťou v projekte Climate Farm Demo, ktorý sa začne realizovať na konci roka 2022, sa BEC otvárajú nové možnosti čo sa týka riešenia globálnych problémov a klimatických výziev. BEC sa bude podieľať na budovaní národnej siete pilotných demonštračných fariem a následne sa bude spolupodieľať na podpore demonštračných aktivít.

- **Vynakladanie úsilia smerom k iniciovaniu stratégie pre biohospodárstvo na Slovensku** – národná stratégia aj napriek predchádzajúcemu úsiliu BEC a iných relevantných stakeholderov stále neexistuje. BEC však v roku 2022 začne realizovať projekt, ktorého cieľom je prispieť k procesu tvorby národných stratégií najmä v krajinách strednej a východnej Európy. Iniciatíva zo strany BEC bude zahŕňať spoluprácu s relevantnými ministerstvami a expertami a transfer poznatkov a metodík z krajín, ktoré už stratégie vypracované majú.

- **Priebežné plnenie úloh vyplývajúcich z účasti BEC v pracovných skupinách na národnej a európskej úrovni** – zahŕňa účasť na zasadnutiach pracovných skupín, odkomunikovanie záujmov členov klastra v týchto skupinách, prípadne tiež zapájanie sa do ďalších relevantných pracovných skupín.

- **Príprava stratégie internacionalizácie klastra** – nakoľko BEC sa už v súčasnosti venuje podpore internacionalizácie a exportu, plánuje si vypracovať stratégiu v tejto oblasti a stanoviť si aktivity, prostredníctvom ktorých podporí svojich členov pri prístupe na zahraničné trhy a trhy tretích krajín.

- **Organizácia a účasť na národných a medzinárodných podujatiach** – pôjde o fyzické alebo online podujatia, ktoré sú relevantné pre oblasť biohospodárstva a ktoré slúžia k zviditeľneniu klastra a jeho členov, ako aj k identifikácii príležitostí ďalšej spolupráce.

- **Spolupráca pri tvorbe národnej klastrovej politiky** – BEC bude naďalej spolupracovať s Úniou klastov Slovenska, SIEA a MH SR pri posilňovaní úlohy klastrov v slovenskom hospodárstve a pri tvorbe nástrojov na ich podporu.

- **Propagácia klastra a jeho členov na národnej aj medzinárodnej úrovni** – BEC bude intenzívne využívať sociálne siete, webstránku a ďalšie komunikačné kanály na zdieľanie zaujímavých informácií. Zároveň začne pripravovať newsletter pre svojich členov, ktorý bude obsahovať informácie sektorového zamerania (agropotravinárstvo a ďalšie biologické odvetvia), ale aj informácie z oblasti inovácií, digitalizácie, možností medzinárodných partnerstiev a pod.

- **Certifikácia BEC Európskym sekretariátom pre klastrové analýzy** – nakoľko BEC skončila platnosť súčasného certifikátu v novembri 2021, zámerom bude obnoviť si certifikát minimálne na bronzovú, prípadne na striebornú známku excelentnosti klastra.

Bioeconomy Cluster

Bioeconomy Cluster I Piaristická 2 I 949 01 Nitra

www.bioeconomy.sk

Sledujte nás aj na sociálnych sieťach!